

Előterjesztés

Az Nsztv.52.§-a szerinti polgármesteri bejelentésről

1. előterjesztés száma: 36/2023.
2. előterjesztést készítő személy neve: dr. Hekman Tibor jegyző
3. előterjesztést készítésében közreműködő személy neve:
4. előterjesztés mellékleteinek felsorolása:
 - 1. melléklet – határozati javaslat
 - 2.melléklet- Győri Törvényszék végzése
5. előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség
6. előterjesztést tárgyaló bizottságok:
6. előterjesztéshez felhasznált jogszabályok felsorolása:
 - 2013. évi CCXXXVIII. törvény a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról

Tisztelt Képviselő-testület!

Alscher Norbert; Pintér Gergely; és Urbán Ágnes önkormányzati képviselők (továbbiakban: Kérelmezők) 2023 február 3-án helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtottak be a Pilismarót Község Helyi Választási Bizottságához a kérdés hitelesítése céljából.

A benyújtott kérdés a következő volt: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Pilismarót község közigazgatási területén külfejtési bányászati tevékenységet végezzenek, és ennek érdekében Pilismarót Község Önkormányzat Képviselő-testülete a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési tervben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt övezetbe sorolja?”*

A kérdés többször volt benyújtva ezért a Helyi Választási Iroda vezetője az utólag benyújtott ugyanazon tartalmú kérdést az Nsztv. 38.§(1)bekezdése és 40.§-a alapján végzéssel elutasította.

Pilismarót Község Helyi Választási Bizottsága (továbbiakban: HVB) a 4/2023(III.2.) számú határozatában a kérdést hitelesítette. 2023 március 17-én G.G. magánszemély felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a HVB 4/2023(II.2).

A HVB a helyi népszavazás kezdeményezése céljából benyújtott kérdést az 4/2023. (III.2.) számú határozatával hitelesítette.

A HVB 4/2023. (III. 2.) számú határozatával szemben G.G. magánszemély 2023 március 17-én felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. a felülvizsgálati kérelmet a helyi

választási iroda vezetője 2023 március 21-én továbbította a Győri Törvényszéknek.

A Győri Törvényszék a 2023. május 3. napján kelt, 103.Kpk.750.055/2023/12. számú végzésében a HVB 4/2023. (III. 2.) számú határozatát helyben hagyta, és a Kérelmezők „Egyetért-e Ön azzal, hogy Pilismarót község közigazgatási területén külfejtéses bányászati tevékenységet végezzenek, és ennek érdekében Pilismarót Község Önkormányzat Képviselő-testülete a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési tervben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt övezetbe sorolja?” tárgyában kezdeményezett helyi népszavazási kérdését hitelesítette.

A HVB elnöke az Nsztv. 43. § (2) bekezdése alapján 2023. május 4-én levélben tájékoztatta a polgármestert, hogy a HVB-hez 2023. május 3. napján érkezett meg a Győri Törvényszéktől.

A polgármester a törvényben foglalt feltételeknek megfelelő kezdeményezést a tájékoztatás kézhezvételét követő legközelebbi testületi ülésen bejelenti.

Pilismarót, 2023. május 15.

Tisztelettel:

Hunyadi Balázs
polgármester

1. melléklet a 36/2023. számú előterjesztéshez

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: Az Nsztv.52.§-a szerinti polgármesteri bejelentésről

A képviselő-testület tudomásul vette a polgármesternek az Nsztv. 52.§ szerinti bejelentését.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Győri Törvényszék
103.Kpk.750.055/2023/12.

A bíróság dr. Szarka Ádám ügyvéd (1055 Budapest, Markó u. 7. VI. em. 6.) által képviselt Göbölös Gábor (2028 Pilismarót, Deák Ferenc u. 14.) kérelmezőnek, Baranyi-Timár Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Baranyai Bertold, 1055 Budapest, Falk Miksa utca 3. III. em. 2.) által képviselt Korcsák Mónika (2028 Pilismarót, Kossuth L. utca 5/a.) I.r. érdekelt és dr. Fehér Judit Ágnes (2028 Pilismarót, Rákóczi Ferenc u. 56.) II.r. érdekelt által támogatott Pilismarót Község Helyi Választási Bizottsága (2028 Pilismarót, Rákóczi u. 15.) kérelmezett ellen, helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésével kapcsolatos jogvita miatt indított közigazgatási nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t :

A bíróság a kérelmezett 2023. március 2. napján kelt, 4/2023. (III.2.) számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a bíróság a kérelmezőt, hogy a végzés jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül fizessen meg 10.000,- (tízezer) forint eljárási illetéket a Nemzeti Adó-és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Győri Törvényszéket, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Ha a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A bíróság a kérelmező felülvizsgálati kérelme, a felek nyilatkozatai és a rendelkezésre álló közigazgatási iratok alapján az alábbi tényállást állapította meg:
- [2] A kérelmezett 2023. március 2. napján kelt, 4/2023. (III.2.) számú határozatával hitelesítette az azt a kérdést, hogy „egyetért-e Ön azzal, hogy Pilismarót község közigazgatási területén külfejtési bányászati tevékenységet végezzenek, és ennek érdekében Pilismarót Község Önkormányzat Képviselő-testülete a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési tervben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt övezetbe sorolja?”. A határozat indokolása szerint a kérdés és a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyre vonatkozik és nem tartozik a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 32. § (2) bekezdésében rögzített tiltott tárgykörbe, megfelel az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak.
- [3] A kérelmező a határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben annak megváltoztatását és kérdés hitelesítésének megtagadását kérte. A kérelmező felülvizsgálati kérelemben kifejtett álláspontja szerint a kérdés nem felel meg az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt egyértelműség követelményének és az Nsztv. 60. §-ában foglaltakba ütközik. A kérelmező álláspontja szerint a hitelesített kérdés valójában két kérdést magában foglaló kérdésnek minősül. A kérelmező álláspontja szerint az első tagmondat szerinti kérdés

túl általános, tekintettel arra, hogy az Pilismarót község teljes közigazgatási területére vonatkozik, és nem egy meghatározott részre. Ezzel a kérdéssel ugyanis a község teljes területén meg lehetne tiltani a bányászati tevékenységet. A kérelmező arra hivatkozott, hogy a Kúria következetes joggyakorlata szerint a kérdéssel szembeni követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék a kérdés lényegét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni (ún. választópolgári egyértelműség). A kérelmező álláspontja szerint azonban a kérdés nem felel meg az egyértelműség kritériumának, különös tekintettel arra, hogy az a bányatelekkel szembeni fellépésre irányult, és Pilismarót község lakosai is kifejezetten a bányatelekre következtetnének, azonban ezzel a község teljes területén megtiltanák a bányászatot. A második tagmondat utolsó fordulata ellentétes az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) Korm.rendelet (a továbbiakban: OTÉK) 30/B. § (2) bekezdés f) pontjával, mert a hivatkozott jogszabályhely rögzíti, hogy különleges beépítésre nem szánt területként határozható meg a nyersanyag-kitermelés (bánya), nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló terület. A rendelkezésből az következik, hogy a nyersanyag-kitermelés (bánya), nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló terület különleges beépítésre nem szánt területként határozható meg és nem lehet beépítésre vagy nem beépítésre szánt területként is meghatározni, mint ahogy a második kérdés utolsó fordulatában szerepel. A kérdés alapján a kérelmező álláspontja szerint nem lehet egyértelműen eldönteni, hogy a képviselő-testület milyen döntést hozzon, hiszen a község teljes területén kellene megtiltani a bányászatot, ami egy olyan általános érvényű helyi rendelet lenne, ami az Alaptörvény 32. cikk (3) bekezdése alapján magasabb szintű jogszabályt is sértene. E körben a kérelmező hivatkozott arra, hogy a bányászat közérdekű tevékenység a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 2. § h) pontja alapján. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 4. § (1) bekezdés c) pontja alapján az állam kizárólagos tulajdonába tartozik a föld méhének kincsei természetes előfordulási helyükön. A föld méhének kincsei, azaz az ásványi nyersanyag tehát a Magyar Állam kizárólagos tulajdonát képezi, amelyet kitermelni a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 5. §-a alapján a bányafelügyelet által kiadott engedély esetében van lehetőség. A bányászat egyebekben stratégiai jelentőségű nemzetgazdasági ágazat, mivel az energiaellátás biztonsága, az energetikai alpinfrastruktúra és a szükséges nyersanyagok biztosítása kiemelt nemzetstratégiai, nemzetbiztonsági kérdés. Erre tekintettel a helyi önkormányzat nem hozhat olyan rendeletet, amellyel megtiltja, hogy közigazgatási területén stratégiai jelentőségű bányászati tevékenységet lehessen végezni.

[4] A kérelmezett az eljárásban védíratot nem terjesztett elő.

[5] Az eljárásba a kérelmezett pernyertességének támogatás érdekében belépett Korcsák Mónika I.r. érdekelt a kérelmezett határozatának helybenhagyását kérte. Az I.r. érdekelt előadta, hogy a 63/2002. (XII. 3.) AB határozat és ehhez kapcsolódó kúriai joggyakorlat szerint egy kérdésben több alkérdés szerepeltetése önmagában még nem eredményezi az egyértelműség hiányát. A több alkérdés csakis akkor vet fel aggályokat, ha ellentmondanak egymásnak, ha egymáshoz való viszonyuk nem tisztázott, vagy ha nem kapcsolódik egyik a másikhoz, esetleg nem következik az utóbbi az előbbiből. A helyi népszavazásra javasolt kérdés egyértelműségét nyilvánvalóan nem érinti, hogy az Pilismarót község területére vonatkozóan kíván szabályozást alkotni, továbbá ez megfelel annak a követelménynek is, hogy helyi népszavazást a helyi önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó ügyben lehet tartani. Az I.r. érdekelt álláspontja szerint alaptalan a kérelmező felülvizsgálati kérelemben kifejtett azon hivatkozása, amely szerint az egyértelműség sérelmét jelentené, hogy a jogalkotó által többféleképpen teljesíthető a népszavazási kérdéssel elérni kívánt cél, mivel –

egyebek mellett – a Kúria és az Alkotmánybíróság a következetes joggyakorlatában többször is utalt arra, hogy a jogalkotót, az eredményes népszavazást követően, bizonyos mértékű mozgástér illeti meg a konkrét jogi környezet kialakítása vonatkozásában. Részletesen hivatkozott a bírói gyakorlatra és arra, hogy a Kúria megítélése szerint nem válik a kérdés megtévesztővé azáltal, hogy a választópolgár nem ismeri előre, hogy a kérdésből következő jogalkotási kötelezettségének az alkotmányos keretek betartásával a jogalkotó pontosan miként tesz eleget. Nem okozza ugyanis a jogalkotói egyértelműség hiányát, ha a népszavazásból eredő jogalkotási kötelezettség többféle módon teljesíthető. A jogalkotó feladata, hogy az alkotmányos követelményekre tekintettel a jogszabály koherenciáját is fenntartva a legmegfelelőbb szabályozási megoldást kiválassza. Álláspontja szerint a jelen esetben nem jelenthet problémát, ha a választópolgári támogatással elérni kívánt eredmény mindösszesen arra irányul, hogy lehetőséget adjon a választópolgároknak arra, hogy eldöntsék, hogy egyetértenek-e azzal, hogy Pilismarót község közigazgatási területén külfejtéses bányászati tevékenységet végezzenek. A Knk.VII.38.031/2018/2. számú döntésében a Kúria kifejtette, hogy a Kúria továbbá korábban már azt is kifejezésre juttatta (Knk.VII.37.424/2017/2.), hogy nem válik a kérdés megtévesztővé azáltal, hogy a választópolgár nem ismeri előre, hogy a kérdésből következő jogalkotási kötelezettségének az alkotmányos keretek betartásával a jogalkotó pontosan miként tesz eleget. A Kúria megítélése szerint a népszavazási kérdésből a jogalkotó számára pontosan meghatározható, konkrét jogalkotási feladat következik, még akkor is, ha a részletszabályok meghatározása több módon lehetséges. A kezdeményezőtől pedig nem várható el, hogy e részletszabályokat a kérdés megfogalmazásakor maga határozza meg.

- [6] Az eljárásba a kérelmezett pernyertességének támogatása érdekében belépett dr. Fehér Judit Ágnes II.r. érdekelt a kérelmezett határozatának helybenhagyását kérte. A II.r. érdekelt a vonatkozó jogszabályi környezet ismertetését követően előadta, hogy álláspontja szerint a hitelesített kérdés megfelel az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mert a két rész kérdés egymással összefügg, egyik a másikból következik, ezáltal pedig az összetett kérdés megértését segítik elő. A két rész kérdésre ellentétes válasz nem adható. A választópolgár a hitelesített kérdés alapján pontosan átlátja a döntése következményeit, a kérdésre egyértelmű igennel vagy nemmel lehet felelni. A kérdés megfogalmazása világos és egyféleképpen értelmezhető. A kérdés megfelel a magyar nyelv nyelvtani szabályainak is. A választópolgárok számára a kérdés lényege és jelentősége is jól látható. Kifejtette, hogy Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.v.) 42. § 14. pontja alapján a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át a településfejlesztési terv és a településrendezési terv jóváhagyása. A II.r. érdekelt hivatkozott arra, hogy a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 18. § (1) és (2) bekezdése alapján a nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt építési övezetbe vagy övezetbe sorolható. Az OTÉK 24. § (2) bekezdés i) pontja alapján különleges beépítésre szánt területként határozható meg a nyersanyag kitermelés (bánya), nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló terület. Az OTEK 30/B. § (2) bekezdés f) pontja alapján különleges beépítésre nem szánt területként határozható meg a nyersanyag kitermelés (bánya), nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló terület. A bányászati tevékenység végzéséhez a településrendezési terv módosítása is szükséges, amely a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Az is nyilvánvaló a helyi választópolgárok számára, hogy a településrendezési terv módosítása tárgyában a képviselő-testület településrendezési szerződés megkötéséről döntött a 16/2019. (II.26.) számú önkormányzati határozatával. A településrendezési szerződés célja pedig a külfejtéses bányászati tevékenység végzésének lehetővé tétele a településrendezési terv módosításával. Mind a szerződés, mind pedig a

hivatkozott határozat bárki számára megismerhető. A kérdés alapján a képviselő-testület számára is egyértelmű a jogalkotási kötelezettség és annak miben léte, a jogalkotási kötelezettségének eleget tud tenni. A II.r. érdekelt előadta, hogy a külfejtéses bányászattal érintett területekről olyan mennyiségű töltésanyag, olyan mélységben kerül kitermelésre és elszállításra, amelynek következtében az eredeti állapot helyreállítása fizikailag lehetetlen, visszafordíthatatlan változást eredményez. Átalakul a tájrészlet, megváltozik a táj, illetve annak használata ott, ahol bányászati tevékenységet folytatnak. Mindezek a tények a pilismaróti választópolgárok számára ismertek, hiszen pontosan ilyen módon, külfejtéses bányászattal alakult ki a pilismaróti „kisöböl” illetve „nagyöböl” a Duna pilismaróti partszakaszának közvetlen közelében. Mindezekre figyelemmel a pilismaróti választópolgárok számára teljesen irreleváns, hogy a bányászattal érintett terület pontosan hol helyezkedik el, hiszen annak közvetlen – akár kedvező, akár hátrányos – következményei a település minden lakóját érintik. A kérdés Pilismarót község teljes közigazgatási területére vonatkozik, amellyel kapcsolatban nem merülhet fel kétely abban a tekintetben, hogy a választópolgári akarat a teljes területet átfogja. Az érintett terület körbehatárolása precízen van meghatározva a hitelesített kérdésben. Az sem kérdéses, hogy a helyi önkormányzat illetékessége (működési területe) Pilismarót közigazgatási területe. Mindezekre tekintettel a népszavazás kezdeményezése megfelel a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének. A II.r. érdekelt hivatkozott az Alaptörvény Nemzeti hitvallásában, a P) cikk (1) bekezdésében foglaltakra és a vonatkozó Alkotmánybírósági gyakorlatra, valamint arra, hogy az Alaptörvény a kulturális örökség és természet védelmét alkotmányosan védett értékévé avatja, amikor az Alapvetés cikkei között rendelkezik az ezzel kapcsolatos kötelezettségekről. A II.r. érdekelt álláspontja szerint az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése a magyar állam és az önkormányzatok tulajdonát nemzeti vagyonként határozza meg és ezzel összefüggésben állapítja meg az azzal való gazdálkodás célját. Ennek megfelelően a nemzeti vagyon kezelése nem szolgálhat magánérdeket, hanem azt a közösség javára kell használni, kiemelt figyelmet fordítva a végességükre tekintettel védelemre szoruló természeti erőforrásokra, valamint arra, hogy a nemzeti vagyon a jövő generációk számára is szükségleteik kielégítéséhez szükséges mértékben rendelkezésre álljon. A bányászati tevékenységgel elérni kívánt rövid távú gazdasági előnyökhöz (pl. adóbevétel) fűződő gazdasági érdek mellett figyelembe kell venni a termőföld és a vízkincs védelméhez, továbbá a koordinált területfejlesztéshez fűződő alapvető közérdeket. Az Alkotmánybíróság 52/1997. (X.14.) számú határozata szerint közvetlen hatalomgyakorlás a népszuverenitás gyakorlásának kivételes formája, amely azonban kivételes megvalósulása eseteiben a képviselői hatalomgyakorlás fölött áll. A közvetlen hatalomgyakorlás megvalósulásának jelen esetben kiemelt jelentősége van a Pilismaróton élők szempontjából.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint **nem alapos**:

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése alapján a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

Az Nsztv. 60. § (1) bekezdése szerint a képviselő-testület - ha a helyi népszavazás döntési kötelezettséget keletkeztet - köteles a helyi népszavazás napjától számított száznolcvan napon belül az érvényes és eredményes helyi népszavazás döntésének megfelelő rendeletet megalkotni vagy határozatot hozni.

[7] A bíróság a jelen eljárásban azt vizsgálta, hogy jogszerűen járt-e el a kérelmezett, amikor a

4/2023. (III.2.) számú határozatával hitelesítette azt a kérdést, hogy, „egyetért-e Ön azzal, hogy Pilismarót község közigazgatási területén külfejtéses bányászati tevékenységet végezzenek, és ennek érdekében Pilismarót Község Önkormányzat Képviselő-testülete a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési tervben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyag-feldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt övezetbe sorolja?”

- [8] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében foglaltak alapján a bíróság elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdés megfelel-e az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében rögzített egyértelműség követelményének.
- [9] Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése értelmében a népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni (választópolgári egyértelműség), továbbá a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés el tudja dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség).
- [10] A kérdés első tagmondata, hogy „egyetért-e Ön azzal, hogy Pilismarót község közigazgatási területén külfejtéses bányászati tevékenységet végezzenek” a kérelmező álláspontja szerint nem felel meg a kérdéseggyértelműség követelményének, mert túl általános, annak ellenére, hogy vélhetően az kizárólag a bányatelekre vonatkozik.
- [11] Helyben köztudomású tény, hogy Pilismarót településen, a „Pilismarót I. homok-kavics” bányatelken bányászati tevékenység kifejtésére kerülhetne sor, ezáltal a lakosság előtt is ismert a kérdés jelentősége.
- [12] A kérdés valóban Pilismarót község teljes közigazgatási területére vonatkozik, de a második tagmondat utalást tartalmaz arra, hogy a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett terület vonatkozásában került sor a kérdésfeltevésre. A helyi népszavazás a helyi demokrácia megnyilvánulásának formája, kezdeményezésére általában éppen aktuális, helyi közügynek tartott események miatt kerül sor. Nem sérti az egyértelműség követelményét, hogy a helyi népszavazásra feltett kérdésből kikövetkeztethető, hogy mely bányászati tevékenység miatt merült fel az igény arra, hogy egy kérdésben helyi népszavazás útján a választópolgárok dönthessenek.
- [13] Nincs olyan előírás, vagy megkötés, amelyből az a kérelmezői álláspont következik, miszerint a bányatevékenység tiltása ne lenne lehetséges a község teljes területén. A meghatározás nem ütközik az egyértelműség követelményébe, mivel a kérdésből világos, hogy az a község teljes közigazgatási területére vonatkozik. A választópolgár pedig Pilismarót község teljes területe vonatkozásában el tudja dönteni, hogy egyetért-e azzal, hogy akár belterületen, akár külterületen külfejtéses bányászati tevékenységet végezzenek. Nem sérti tehát az egyértelműség elvét, hogy a jelen ügyben hitelesített kérdés a község teljes területére kiterjed, attól nem válik sem félreérthetővé, sem értelmezhetetlenné.
- [14] A kérdés két tagmondata sem áll ellentétben egymással, a kérdésre egyértelmű igen vagy nem válasz adható, a kérdés megfelel a választópolgári egyértelműség kritériumának. A kérelmező tévesen tartja túl általánosnak a kérdést csak azért, mert az nem mutat rá kifejezetten a GM-PRO Kft. által végezni kívánt bányászati tevékenységre. A kérelmező a kérdés mögött húzódó, tervezett beruházási tevékenységet helyezi előtérbe, arra utalva, hogy jogszerűtlen általában a külfejtéses bányászati tevékenység – és ezzel együtt a településrendezési terv módosítása – kapcsán helyi népszavazást tartani. A kérdés ezzel szemben úgy lett feltéve,

hogy az magában foglal minden, Pilismarót községben folytatni kívánt külfejtéses bányászati tevékenységet, így a tervezett bányászati tevékenységet is. A kérdés annyiban általános csak, hogy egy teljes közigazgatási területre és valamennyi bányászati tevékenységre vonatkozik, de abban az értelemben nem, hogy többféleképpen lehetne értelmezni. A kérdés megfogalmazásából tehát a választópolgár számára egyértelműen kiderül, hogy abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy akar-e bányát Pilismarót területén, vagy sem.

- [15] A kérdés második tagmondata - mely szerint „és ennek érdekében Pilismarót Község Önkormányzat Képviselő-testülete a bányászati tevékenységgel igénybe venni tervezett területet a településrendezési tervben nyersanyag-kitermelés (bánya) vagy nyersanyagfeldolgozás céljára szolgáló különleges beépítésre szánt vagy beépítésre nem szánt övezetbe sorolja”? - kapcsolódik az első tagmondathoz és egyben kijelöli a képviselő-testület döntéshozatali kötelezettségének irányát is, tehát annak címzettje egyértelműen a jogalkotó.
- [16] A nyersanyag-kitermelés (bánya), nyersanyagfeldolgozás céljára szolgáló terület nem csak különleges beépítésre nem szánt területként határozható meg az OTÉK 30/B. § (2) bekezdés f) pontja alapján, hanem az OTÉK 24. § (2) bekezdés i) pontja szerint különleges beépítésre szánt területként is. Figyelemmel arra, hogy az OTÉK szerint mind a különleges beépítésre szánt, mind pedig a különleges beépítésre nem szánt terület alkalmas lehet külfejtéses bányászati tevékenység végzésére, ezért a kérdés nem ellentétes az OTÉK rendelkezéseivel. A kérdés pedig pontosan ezért került így megfogalmazásra, hogy kizárja a bányatevékenységet lehetővé tevő összes jogalkotási lehetőséget.
- [17] A bányászati tevékenység kifejtéséhez a településrendezési terv módosítása szükséges. A Mötv. 13. § (1) bekezdés 1. pontja alapján helyi közügynek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak minősül különösen a településfejlesztés, településrendezés. A településfejlesztési és településrendezési terv jóváhagyása - ezáltal módosítása is - a képviselő-testület hatáskörébe tartozik, és a településfejlesztési terv és a településrendezési terv jóváhagyása a Mötv. 42. § 14. pontja alapján a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át. A bíróság e körben nem osztotta a felperesnek az állam tulajdonosi igénye érvényesítésével, valamint a bányászat, mint nemzetgazdasági ágazat korlátozásával kapcsolatos aggályait. Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény 18. § (1) bekezdése egyértelműsíti, hogy a külfejtéses bányászati tevékenység végzésének a feltétele a településrendezési tervvel való összhang, mely utóbbinak megteremtése az önkormányzat diszkrecionális döntése, tehát a jogalkotó az önkormányzatok kezébe adta annak eldöntését, hogy a saját területükön engedélyezik-e a bányászati tevékenységet, vagy sem. A bányászati tevékenység tehát nem tartozik az Nsztv. 32. § (2) bekezdésében meghatározott tiltott tárgykörök közé, ezért a kérdésben helyi népszavazás tartható.
- [18] Az Nsztv. 60. § (1) bekezdése alapján a képviselő-testület csak akkor köteles a helyi népszavazás eredményének megfelelő rendeletet megalkotni vagy határozatot hozni, ha a helyi népszavazás döntési kötelezettséget keletkeztet. A fentebb kifejtettek szerint a helyi képviselő-testület csak abban az esetben kell, hogy tevőleges jogalkotással eleget tegyen a helyi népszavazás eredményének, ha a helyi népszavazás érvényes, eredményes és arra többségében igen szavazat érkezik. Amennyiben a helyi népszavazásra feltett kérdésre érvényesen és eredményesen többségében nemmel válaszolnak a választópolgárok, abban az esetben a képviselő-testületet jogalkotási kötelezettség nem terheli, mert nem módosíthatja a településrendezési tervet. Erről a képviselő-testületnek nem szükséges semmilyen önkormányzati rendeletet vagy határozatot hoznia.

- [19] A kérdés alapján a választópolgárok számára is világos a népszavazás eredményének következménye. Amennyiben a népszavazás érvényes és eredményes, és a választópolgárok többsége a kérdésre igennel szavaz, akkor egyértelmű, hogy a képviselő-testület jogalkotással lehetővé teheti a bányászati tevékenységet. Abban az esetben azonban, ha a választópolgárok többsége a kérdésre nemmel szavaz, akkor a képviselő-testületet nem teheti lehetővé a bányászati tevékenység folytatását. Ezért az Nsztv. 39.§ (1) bekezdésének második fordulata is teljesül.
- [20] A fentebb írtak alapján a bíróság a kérelmezett határozatát az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [21] A bíróság az alaptalan felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmezőt kötelezte az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A.§ (5) bekezdése szerinti illeték megfizetésére. Az illeték megfizetésére vonatkozó tájékoztatás a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. §-a alapján az Itv. 78. § (4) bekezdésén alapul.
- [22] A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét az Nsztv. 57. § (3) bekezdése zárja ki.

Győr, 2023. május 3.

dr. Simon Mária s.k.
bíró

dr. Járfás András s.k.
a tanács elnöke

dr. Pálfay Szilárd s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
kiadó

